

PROJECTE SUBVENCIONABLE DE FUNCIONAMENT I ACTIVITATS DEL MUSEU DIOCESÀ I COMARCAL DE SOLSONA 2022

Introducció

Amb la present memòria el Museu Diocesà i Comarcal de Solsona exposa la proposta de projecte per a l'any 2022.

El pressupost subvencionable del Museu previst per a l'exercici del 2020 és de **248.931 €**.

Aquesta quantitat es reparteix de la següent forma:

Personal: **40.000 €**

Funcionament: **108.660 €**

Activitats museístiques: **81.100 €**

Projectes museístics: **19.171 €**

L'apartat de personal contempla el lloc de treball de la direcció tècnica traspassada pel Departament de Cultura al Bisbat de Solsona.

En referència als aspectes de Funcionament i Manteniment del Museu, els conceptes i la quantitat a destinar a cadascun d'ells, estan especificats en els primers punts de la proposta de despesa del Museu que s'adjunta en annex. Tots ells fan referència a aspectes de manteniment de l'edifici, les instal·lacions, els aparells, el mobiliari, etc... i al funcionament ordinari del Museu (despeses de llum, aigua, calefacció, material fungible, seguretat, assegurances, etc...), a fi de garantir un correcte funcionament de la institució durant tot l'any.

En l'apartat de funcionament s'inclou una partida destinada a costos derivats del projecte de remodelació del museu. El passat 2019 el Museu va presentar una sol·licitud al fons europeu per tal d'afrontar part de la despesa del projecte de remodelació de l'entrada del museu, de la sala d'exposicions temporals, la zona de serveis i l'actualització de la museografia de la sala de Sant Quirze de Pedret. Actualment els fons europeus han estat assumits pel Departament de Cultura de Gencat. El desenvolupament del projecte executa uns costos no subvencionables en la línia atorgada amb la qual cosa s'imputen en el present pressupost. Aquestes despeses inclouen els honoraris tècnics derivats del projecte així com el seguiment i certificació del mateix,

desenvolupats de forma externalitzada.

Els punts que es detallen a continuació especifiquen temàticament i valoren econòmicament les Activitats Museístiques programades per al present exercici de l'any 2022.

ACTIVITATS MUSEÍSTIQUES

Funcions internes

Manteniment fons

Contempla la selecció, classificació i estudi dels materials arqueològics existents al Museu, procedents de jaciments arqueològics i pertanyents a l'època de la prehistòria, món iber, món romà i època medieval. Aquest apartat contempla, també, la gestió de tots aquells aspectes que afecten al fons d'arqueologia (préstecs, dipòsits de nou material, atenció a la recerca,...) Cal no oblidar que el Museu conserva i exposa una de les millors i més completes col·leccions de prehistòria (neolític, calcolític i bronze) de Catalunya i que com a tal genera un ampli moviment al seu entorn.

Conservació i restauració

En aquesta partida s'inclouen totes aquelles tasques que tenen per objectiu identificar i controlar els principals factors de degradació que actuen sobre els objectes del fons del Museu. S'actualitzaran els controls de temperatura, humitat relativa, il·luminació, plagues i emmagatzematge. En aquesta partida es dona resposta també a les necessitats tècniques que es desprenen del muntatge d'exposicions temporals i a actuacions puntuals de neteja-restauració.

Activitats de difusió

Aquest apartat inclou totes aquelles activitats considerades imprescindibles per a difondre la missió del Museu.

Xerrades i conferències

Es durà a terme la vuitena edició del cicle "*Divendres de Pensament*" recuperant el format

MUSEU DE
SOLSONA
DIOCESÀ I COMARCAL

de quatre divendres de quaresma. Aquesta edició ens porta a parlar d'una de les imatges més evocades i temudes d'Occident: l'Infern. Per entendre'n el sentit, cal meditar sobre els usos de la por, sobre les representacions literàries, sobre la naturalesa del mal, sobre els aspectes foscos, fins i tot diabòlics, del món. Aquest és el recorregut que seguirem de la mà de conferencians provinents de diferents disciplines: els filòsofs Jordi Graupera i Carles Llinàs, la filòloga Raquel Parera i el poeta Enric Casasses.

Dia Internacional dels Museus

Des de fa uns anys el Museu participa en la campanya de comunicació conjunta organitzada per la Xarxa de Museus de les Terres de Lleida en relació al Dia Internacional dels Museus. Aquesta campanya permet enllaçar accions entre els 12 museus de la xarxa donant així visibilitat a tot el territori de la província de Lleida i Terres d'Aran. Enguany el Dia Internacional dels Museus porta per lema: **"El poder els museus"**. Explorar el potencial dels museus per a provocar canvis positius en les seves comunitats. Això basat en tres punts: la sostenibilitat, l'accessibilitat i la innovació digital i l'educació.

Com a activitats pròpies en aquest dia treballarem al voltant de l'educació i la nostra comunitat i l'accessibilitat. Cal acabar d'especificar els tipus d'activitat.

Vespres d'estiu al Museu

Dins d'aquestes activitats hom es planteja realitzar algun altre tipus d'activitat lúdica a la terrassa del museu però pendent de programar encara. Tot i així giraran entorn al tema del romànic i l'edat mitjana per tal de relacionar-ho amb la nova museografia de la sala de St. Quirze de Pedret.

Al mes d'agost, es durà a terme una col·laboració amb l'*Acadèmia Internacional de Música de Solsona*, com ja s'ha fet algun altre any. Es tracta de cedir l'espai del campanar i la terrassa per a algun dels concerts que programen en el marc del seu festival.

Jornades Europees de Patrimoni

Dins el marc de les Jornades Europees de Patrimoni, com cada any, el Museu organitzarà activitats destinades a la difusió de la institució i del patrimoni que custodia, amb accés gratuït. Enguany es proposa vincular i relacionar una obra del museu, la icona de la marededéu amb número d'inventari MDCS 18, procedent d'un taller cretenc, amb la comunitat ortodoxa del nostre territori, dins el marc d'unes relacions ecumèniques i interreligioses, amb la realització de diverses activitats que promocionin aquestes relacions així com una conferència a càrrec del Sr. Francesc Torralba. Aquesta activitat s'havia de dur a terme l'any passat però finalment no va poder ser i ha estat prorrogada.

Nadal al Museu

Seguint l'esquema dels darrers anys s'organitzarà un cicle d'activitats de Nadal adreçat a diversos tipus de públic. Al públic més jove amb activitats de descoberta del patrimoni com per exemple la digitalització. Al públic familiar que any rere any ens acompanya en aquestes dates fent tallers i activitats. I al públic més de tipus general amb alguna xerrada o concert.

Exposicions temporals

Contra el Barroc. Un món en extinció

Al llarg del segle XVIII, el Bisbat de Solsona va acollir un dels moments més àlgids de l'escultura barroca a Catalunya. La vitalitat dels tallers i la destresa d'alguns dels mestres artesans van sembrar el bisbat d'obres d'una qualitat i una creativitat extraordinàries. Tot aquest moviment es va veure sacsejat pels postulats de la Real Academia de San Fernando que proposaven posar fi a l'estètica barroca i ho executaven mitjançant reials ordres i decrets. Contra aquelles normes, aplicades amb insistència i eficàcia per mitjà dels bisbes els tallers van poder fer-hi ben poca cosa. Pocs van sobreviure i els que ho van fer a base de renovar-se. L'exposició vol mostrar la vitalitat d'aquell món barroc que es va veure empès a una reformulació estètica en clau classicista, fent notar, però, que també hi hagué petits focus de resistència i de continuïtat.

La mostra està comissariada pels investigadors experts en barroc Joan Bosch i Francesc Miralpeix i en farà el muntatge museogràfic Salvador Vinyes. Està previst que s'inauguri el setembre de 2022 i ocuparà la sala dels Sants Màrtirs a causa de les obres previstes a l'interior del museu.

Projecte Joan Miró i l'Orant de Pedret

L'artista Joan Miró tingué una estreta relació amb l'obra de l'Orant de Pedret. Així ho demostra el fet que a tots els seus tallers hi ha la imatge penjada, que algunes de les seves amistats li'n feien arribar referències i, recentment, s'ha descobert unes fotografies de Miró davant l'obra original de l'Orant al Museu de Solsona fetes per Enric Tormo. Amb tot s'ha iniciat una línia de recerca per tal de concretar en què es basà aquesta relació i explorar-la des del camp més artístic per tal de fer una intervenció a Sant Quirze de Pedret i una exposició al Museu per donar-la a conèixer i aprofundir-hi.

Publicacions

Malgrat plantegem diverses publicacions, acomplint la premissa bàsica del museu de donar difusió als seus fons, ho fem pensant en edicions majoritàriament digitals. A excepció del catàleg de romànic i gòtic del museu, del qual se'n farà una edició en paper, la resta es plantegen com a llibres amb pocs exemplars impresos i amb una sortida virtual.

Catàleg de Romànic i Gòtic

Les tasques de correcció de continguts i ortografia-gramàtica del catàleg en van endarrerir, l'any passat, el seu avanç. Enguany es torna a plantejar el disseny i la maquetació. La coordinació de totes les tasques relacionades amb el catàleg es duu a terme per part de personal tècnic del Museu.

Reedició de la publicació de Mn. Serra Vilaró: La ceràmica de Merlès.

L'octubre de 2020, dins els actes de commemoració de la mort de Mn. Joan Serra i Vilaró,

es portà a terme una jornada on s'actualitzaren tots els temes relacionats amb la "cultura de Merlès", un grup cultural, cronològicament situat al bronze final-1a edat del ferro, definit per l'originalitat de les seves produccions ceràmiques amb una distribució geogràfica específica i la no coincidència, en principi, amb el registre arqueològic de les grans àrees culturals contemporànies conegudes a Catalunya.

Aquest grup cultural fou descobert per Mn. Serra Vilaró i publicat pel Museu l'any 1928. El passat 2021 es recolliren tots els articles i s'efectuà la correcció. Enguany es durà a terme l'edició digital de la mateixa que inclou, també, la reedició digitalitzada de la publicació original de Mn. Serra Vilaró.

Amb aquesta publicació el museu dóna continuïtat al suport en la recerca en arqueologia sobre els seus propis fons i en fa difusió.

Publicitat

Aquest apartat inclou la difusió de totes les activitats que es fan al museu: disseny (seguint la línia gràfica ja iniciada els darrers anys), impressió i distribució. La distribució de tota la difusió del Museu, en paper, es fa a través de l'associació Amisol, associació pro minusvàlids de Solsona i comarca. En aquest apartat també s'inclourà, ocasionalment, la publicació d'anuncis publicitaris sempre i quan es consideri necessari.

Gestió de xarxes socials

La gestió de les xarxes socials del Museu, ha estat assumida des de sempre amb personal propi. El creixement d'aquestes i l'assoliment d'una línia planificada de publicacions fa que calgui buscar una persona que s'encarregui d'aquest tema específicament. Requereix d'un temps de treball i una especialització dels qual no disposa el personal propi del museu.

Educació

Activitats adreçades a grups de catequesi.

Es portarà a terme el disseny i la implementació d'una activitat educativa adreçada als alumnes de catequesi de les diverses parròquies del Bisbat de Solsona, sobre la vida de Jesús i sobre les diferents celebracions de l'Any litúrgic, tenint com a referència algunes obres del Museu. Seguirà el mateix disseny i sistema educatiu que tota la resta d'activitats educatives. Els continguts de l'activitat es consensuaran amb l'equip de visió pastoral del Bisbat de Solsona.

Material educació

El desenvolupament de les activitats educatives requereix, cada vegada més, de la compra de materials ja sigui per a implementació de noves activitats com per reposició de materials d'activitats ja consolidades.

D'altra banda enguany s'inicia un projecte que pretén portar el museu a les escoles i per a fer-ho s'està treballant en un projecte de maleta educativa. S'està treballant amb l'educadora Elena Fierli per crear un producte que introdueixi el museu a les aules passant a formar part dels currículums educatius i que es pugui complementar amb la visita a les sales d'exposicions.

Introducció de continguts educatius online.

Arrel de la pandèmia sorgí la necessitat d'interactuar amb el nostre públic de forma diferent i una de les formes trobades és el món virtual. És per això que l'any 2021 es van introduir a la pàgina web del museu diverses activitats educatives i continguts.

Enguany hom es proposa dotar a aquest contingut d'un disseny que sigui atractiu mitjançant la interactivitat.

Museu al territori

Projecte esteles i estàtues-menhirs

El passat 2018 es va iniciar un projecte que pretenia recuperar set esteles i estàtues-menhirs prehistòriques disperses en el territori i que presentaven greus problemes de conservació. Es va procedir a la recollida d'aquests elements i al seu dipòsit als baixos de la Casa

Gran del Miracle. Els anys 2019, 2020 i 2021 s'han desenvolupat tres fases que han consistit en l'execució de la restauració i consolidació dels sis elements megalítics que finalment s'hi han inclòs. La restauració d'aquests elements arqueològics s'ha finançat fora del pressupost ordinari del Museu, el qual va assumir les tasques de coordinació de tot el procés. Està previst que durant l'any 2022 es conclogui la fase d'estudi i documentació (que per falta de pressupost no es va poder fer el 2021) i s'iniciï el procés de retorn al territori.

A l'igual que a les altres fases s'enregistrarà tot el material gràfic per tal de donar fi al documental que explicarà tot el procés.

Retorn d'objectes d'art sacre als seus llocs d'origen.

Enguany aquest projecte es centrarà en treballar amb aquells objectes que es troben al territori i que per algun motiu o altre no poden ser dipositats al museu per a la seva custòdia. La idea és aconseguir digitalitzar i fer l'estudi d'alguna de les imatges romàniques que coneixem que es troben al territori i que, ja sigui per trobar-se en el culte o per algun altre motiu, no poden ser dipositades al museu. Tenir les digitalitzacions i l'estudi fets ens permetrà conèixer-ne les seves problemàtiques per tal de poder-hi realitzar campanyes de salvaguarda mantenint-les en els seus llocs. Les digitalitzacions permetran la seva més exhaustiva documentació en cas de pèrdua.

Projectes museogràfics

Museografia sala de Sant Quirze de Pedret

L'any 2021 s'inicià la reforma museogràfica de la sala de pintura mural de Sant Quirze de Pedret. Concretament es portà a terme la restauració de les pintures i es desmuntà la museografia antiga. La renovació d'aquesta sala és un projecte de planejament estratègic i constitueix una de les seves principals accions per tal de donar obertura i nous recursos al Museu.

Aquest projecte està finançat, en la seva major part, per una subvenció de la Fundació "La Caixa" mitjançant el programa "Romànic Obert" que cobreix alguns conceptes com ara la restauració, la digitalització del conjunt, la il·luminació o la creació d'un audiovisual. No cobreix, en canvi, alguns conceptes com ara els plafons, la pintura, la reforma dels tancaments o el mobiliari

MUSEU DE
SOLSONA
DIOCESÀ I COMARCAL

expositiu. Tots aquests conceptes són els que s'inclouen en aquesta partida del pressupost anual del museu.